

ПОЛОЖЕННЯ
про місцеві спеціалізовані служби цивільного
захисту

1. Це Положення визначає основні завдання, порядок утворення та склад місцевих спеціалізованих служб цивільного захисту (далі - спеціалізовані служби), організацію управління ними та їх функціонування.

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

1) Розвідка – комплекс заходів, що організовуються і проводяться в місцях виникнення (загрози виникнення) надзвичайної ситуації для визначення загального характеру і орієнтовного обсягу руйнувань в осередку ураження, зони надзвичайної ситуації та умов проведення рятувальних робіт;

2) спеціальна розвідка – комплекс заходів, що організовуються і проводяться в місцях виникнення (загрози виникнення) надзвичайної ситуації з метою одержання в повному обсязі відомостей про пожежну, інженерну, радіаційну, хімічну, бактеріологічну обстановку тощо.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України та інших законодавчих актах.

Спеціалізовані служби (енергетики, захисту сільськогосподарських тварин і рослин, комунально-технічна та інженерна, транспортна, медична, оповіщення і зв'язку, протипожежна, торгівлі і харчування, матеріального забезпечення, охорони громадського порядку) входять до складу сил цивільного захисту громади та складаються з об'єктових спеціалізованих служб цивільного захисту відповідно до функціональної спрямованості.

1. Спеціалізовані служби утворюються у територіальній підсистемі єдиної державної системи цивільного захисту Житомирської області для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення.

Спеціалізовані служби утворюються в територіальній громаді шляхом об'єднання об'єктових спеціалізованих служб цивільного захисту.

Спеціалізовані служби утворюються згідно з Переліком спеціалізованих служб цивільного захисту територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Житомирської області, що утворюються органом управління і суб'єктами господарювання, затвердженим Державною службою України з надзвичайних ситуацій.

2. Об'єктові спеціалізовані служби утворюються для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення на суб'єктах господарювання.

Об'єктові спеціалізовані служби утворюються керівником суб'єкта господарювання на суб'єкті з чисельністю працівників більше 50 осіб шляхом формування ланок, команд, груп.

3. Спеціалізована служба провадить свою діяльність відповідно до положення про службу, що затверджується органом, суб'єктом господарювання, який утворив таку службу.

Положення про спеціалізовані служби погоджуються з міською радою.

4. Основними завданнями спеціалізованих служб є:

1) участь у розробленні планів реагування на надзвичайні ситуації, планів цивільного захисту на особливий період;

2) здійснення заходів з переведення спеціалізованих служб до функціонування в умовах надзвичайної ситуації та особливого періоду;

3) підготовка та здійснення контролю за готовністю органів управління, ланок, груп, команд або об'єктових підрозділів до дій за призначенням, їх забезпечення;

4) організація та проведення навчання за програмою спеціальної підготовки фахівців певної спеціальності, які входять до складу спеціалізованої служби;

5) підтримання у готовності техніки і майна спеціального призначення для виконання завдань з цивільного захисту в мирний час та особливий період;

6) підготовка пропозицій щодо проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та управління підрозділами спеціалізованих служб, що залучаються до таких робіт і заходів;

7) організація та взаємодія з органами управління та силами цивільного захисту міської ланки територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Житомирської області, які залучаються до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

8) створення та поповнення матеріальних та інших ресурсів спеціалізованих служб.

5. Спеціалізовані служби відповідно до покладених на них завдань:

1) Місцева спеціалізована служба енергетики:

призначена для планування, організації та контролю виконання заходів, спрямованих на підвищення стійкості роботи систем енергопостачання, організації невідкладних аварійно-відновлювальних робіт на електромережах, об'єктах електроенергетики в районах надзвичайних ситуацій та осередках ураження, забезпечення електроенергією невідкладних аварійно-відновлювальних робіт.

організація та забезпечення виконання заходів, спрямованих на підвищення стійкості роботи систем енергопостачання;

організація та проведення аварійно-відновлювальних робіт на мережах електропостачання;

забезпечення енергопостачання для сил цивільного захисту при виконанні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, у тому числі автономними джерелами енергопостачання;

забезпечення енергопостачання суб'єктів господарювання, що забезпечують життєдіяльність жителів громади відповідно до категорії надійності енергопостачання суб'єкта господарювання;

розроблення та проведення розрахунку шкоди, заподіяної суб'єктам господарювання паливно-енергетичного комплексу внаслідок надзвичайних ситуацій, потреб у матеріальних ресурсах, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також для повного відновлення їх функціонування;

координація заходів, які здійснюються суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, щодо дотримання встановленого режиму світломаскування в особливий період;

2) Місцева спеціалізована служба із захисту сільськогосподарських тварин і рослин:

проводить моніторинг стану забруднення радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами, біологічними засобами сільськогосподарських угідь, продукції рослинництва, поверхневих вод, призначених для сільськогосподарських потреб;

проводить спеціальну розвідку в місцях виникнення (загрози виникнення) надзвичайних ситуацій, шляхів руху сил цивільного захисту та маршрутів евакуації;

проводить роботи з ліквідації епізоотій та епіфітотій, здійснює епізоотичний, фітосанітарний і токсикологічний контроль під час проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

здійснює відповідно до компетенції контроль за безпечністю харчових продуктів і кормів під час виникнення надзвичайних ситуацій, бере участь у здійсненні заходів щодо забезпечення безпечності харчових продуктів та сировини для їх виготовлення рослинного та тваринного походження;

бере участь у здійсненні заходів щодо спеціальної обробки територій, приміщень, сільськогосподарських тварин і рослин, продукції тваринництва та рослинництва;

бере участь у підготовці сільськогосподарської та спеціальної техніки для роботи на зараженій місцевості, спеціальної обробки тварин і рослин, що заражені (уражені), знезаражені території, приміщень, де зберігається продукція тваринництва та рослинництва;

здійснює агрохімічне обстеження, ветеринарну діагностику, лікування тварин, що заражені (уражені), знезаражує посіви, пасовища і продукцію тваринництва та рослинництва;

здійснює ветеринарно-санітарні та фітосанітарні заходи;

бере участь у здійсненні заходів щодо захисту джерел і систем водопостачання для тварин від впливу небезпечних факторів ураження;

організовує заходи із знищення зерна, продовольства, харчової

сировини, фуражу та інших матеріальних засобів, що не підлягають знезараженню;

забезпечує створення резерву спеціального майна і засобів для захисту свійських тварин та сільськогосподарських рослин у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

бере участь у сільськогосподарському виробництві на забруднених територіях, здійснюють контроль за безпечністю такого виробництва;

бере участь у зборі, утилізації або знищенні загиблих тварин і відходів тваринного походження;

3) Місцева спеціалізована комунально-технічна та інженерна служба:

визначає шкоду, заподіяну об'єктам комунальної сфери, суб'єктам господарювання і нерухомому майну громадян внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій, потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також повного відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів;

забезпечує здійснення заходів у разі загрози виникнення і виникнення надзвичайних ситуацій на транспорті;

веде облік техніки і майна, що може залучатися для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт за напрямками діяльності служби, та подає відповідні відомості керівництву галузевої спеціалізованої служби;

бере участь у визначенні шкоди, заподіяної здоров'ю людей та національній економіці у разі виникнення надзвичайних ситуацій, потреби у матеріальних ресурсах, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також повного відновлення функціонування і комунікацій;

розробляє та здійснює заходи щодо забезпечення функціонування дорожнього господарства в умовах стихійного лиха, у разі виникнення аварії, катастрофи, іншої надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру, під час ліквідації їх наслідків;

визначає потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для технічного забезпечення проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

організовує та здійснює організаційно-технічні заходи щодо підвищення стійкості комунально-енергетичних мереж, проведення невідкладних аварійно-відновлювальних робіт на них та їх спорудах;

здійснює посипання спеціальними сумішами вулиць і доріг населених пунктів, а також очищення зливової каналізації та дренажних систем населених пунктів та зливостоків;

організовує обстеження будівель, споруд, інженерних мереж і транспортних комунікацій, здійснюють заходи щодо їх безпечної експлуатації;

веде облік спеціальної та інженерної техніки, що може бути залучена для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у тому числі і на об'єктах комунальної сфери, залучають її до проведення таких

робіт;

забезпечує реалізацію державної політики у сфері будівництва об'єктів на території громади;

визначає потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для технічного забезпечення проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

проводить спеціальну розвідку в місцях виникнення (загрози виникнення) надзвичайних ситуацій, шляхів руху сил цивільного захисту та маршрутів евакуації;

здійснює розчищення шляхів руху сил цивільного захисту та маршрутів евакуації;

виконує функції замовника будівництва протизсувних, протиповеневих, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення;

4) Місцева служба транспортного забезпечення:

здійснює перевезення небезпечних вантажів автомобільним, залізничним транспортом у зонах (із зон) виникнення надзвичайних ситуацій;

забезпечує перевезення згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації та планами цивільного захисту на особливий період, перевезення під час проведення заходів з евакуації населення, підвезення (вивезення) робочих змін, вивезення матеріальних цінностей відповідно до рішень штабу з ліквідації надзвичайної ситуації;

бере участь у визначенні, потреби у матеріальних ресурсах, необхідних для повного відновлення функціонування транспортних засобів;

організовує забезпечення транспортних засобів, що залучаються до виконання завдань з цивільного захисту, пально-мастильними матеріалами;

здійснює евакуацію пошкодженої та несправної техніки до місць проведення ремонтних робіт;

організовує підвезення (подачу) питної та технічної води у зони, де здійснюються заходи щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;

5) Місцева спеціалізована служба торгівлі, харчування:

розробляє та здійснює заходи щодо захисту продовольства і промислових товарів першої необхідності під час виникнення надзвичайних ситуацій;

забезпечує продовольством і промисловими товарами першої необхідності особовий склад сил цивільного захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також постраждалих у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

б) Місцева спеціалізована служба матеріального забезпечення:

забезпечує створення запасів продуктів харчування та непродовольчих товарів, необхідних для життєзабезпечення постраждалих у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

здійснює організаційні заходи щодо створення резерву матеріально-технічних засобів, пально-мастильних матеріалів, необхідних для реагування на надзвичайні ситуації у мирний час та особливий період, на базі суб'єктів

господарювання, які утворили такі служби;

визначає потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і життєзабезпечення постраждалих у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

7) Місцева спеціалізована медична служба:

організовує медичне забезпечення, надає медичну допомогу постраждалим у разі виникнення надзвичайних ситуацій та особовому складу підрозділів цивільного захисту;

організовує взаємодію сил і засобів відомчих медичних служб, які залучені для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

надає екстрену медичну допомогу пораненим та постраждалим у разі виникнення надзвичайних ситуацій, здійснює медичне сортування поранених;

організовує евакуацію постраждалих у разі виникнення надзвичайних ситуацій до закладів охорони здоров'я з урахуванням медичних показань;

організовує роботу закладів охорони здоров'я під час прийому великої кількості поранених та постраждалих у разі виникнення надзвичайних ситуацій; здійснює забезпечення сил та підрозділів медичної служби лікарськими засобами, виробами медичного призначення, профілактичними засобами, препаратами крові тощо;

ізолює інфекційних хворих і контамінованих осіб, проводить їх санітарну обробку і деконтамінацію та надає екстрену медичну допомогу;

організовує та здійснює державний санітарно-епідеміологічний нагляд та контроль і протиепідемічні заходи під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

організовує та здійснює медичні профілактичні заходи серед населення та особового складу підрозділів цивільного захисту;

створює резерв лікарських засобів та виробів медичного призначення для забезпечення заходів під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

збирає та аналізує статистичні дані щодо заходів з медичного забезпечення під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

проводить постійну роботу з підвищення кваліфікації медичного персоналу системи екстреної медичної допомоги, організовує навчання та тренування підрозділів системи екстреної медичної допомоги та медицини катастроф;

навчає немедичних працівників методам та навичкам надання домедичної допомоги у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

збирає, аналізує, узагальнює дані про медичну і санітарно-епідемічну обстановку, прогнозує її розвиток у зонах виникнення надзвичайних ситуацій, осередках ураження (захворювання) та на прилеглих територіях, а також уміцнях тимчасового розміщення евакуйованого населення;

8) Місцева спеціалізована служба оповіщення і зв'язку:

організовує взаємодію з центрами управління операторів телекомунікацій;

організовує та здійснює заходи щодо забезпечення стійкого функціонування технічних засобів автоматизованих систем централізованого оповіщення відповідного рівня;

здійснює оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій керівництва міської ради, органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання, що розташовані в прогнозованій зоні ураження або братимуть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, а також населення, яке проживає в прогнозованій зоні ураження, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

визначає шкоду, заподіяну технічним засобам оповіщення внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій, потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також повного відновлення пошкоджених технічних засобів оповіщення;

організовує і проводить аварійно-відновлювальні роботи на пошкоджених технічних засобах оповіщення;

забезпечує зв'язком сили цивільного захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

забезпечує надійним зв'язком органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, органи управління і сили цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій;

9) Місцева спеціалізована протипожежна служба:

проводить спеціальну розвідку в місцях виникнення (загрози виникнення) надзвичайних ситуацій, шляхів руху сил цивільного захисту та маршрутів евакуації;

проводить першочергові (невідкладні) роботи в осередках пожеж, їх гасіння, а також під час виникнення аварій, катастроф, стихійного лиха;

забезпечує органи управління і сили протипожежної служби необхідними матеріально-технічними засобами для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків у разі виникнення таких ситуацій;

визначає потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

координує дії з планування та здійснення організаційних та інженерно-технічних заходів щодо підвищення рівня протипожежного захисту об'єктів і територій;

10) Місцева спеціалізована служба охорони громадського порядку:

бере участь, відповідно до компетенції, у забезпеченні громадського порядку, безпеки дорожнього руху в зонах виникнення надзвичайних ситуацій та охороні майна, що залишилося без нагляду в таких зонах;

повідомляє відповідним державним органам і громадським об'єднанням про небезпечні події та надзвичайні ситуації;

надає допомогу органам міської ради та виконавчої влади у відселенні людей з місць, небезпечних для проживання, проведенні евакуації

населення;

бере участь у здійсненні карантинних заходів під час епідемій та епізоотій;

визначає потребу в матеріальних ресурсах, необхідних для здійснення заходів з охорони громадського порядку;

6. Організаційну структуру спеціалізованих служб, кількість їх підрозділів визначають керівники органів, які утворили такі служби, з урахуванням техногенно-екологічної та природної обстановки, виробничих умов, функціонального призначення, обсягів виконання завдань із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, захисту населення і території у мирний час та особливий період, наявності та стану матеріально-технічної бази.

7. Органом управління місцевих спеціалізованих служб цивільного захисту є міська рада.

8. Спеціалізовану службу очолює керівник відповідного органу управління такої служби.

9. Функціонування та залучення спеціалізованих служб для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення здійснюється згідно з Кодексом цивільного захисту України у режимах повсякденного функціонування, підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та надзвичайного стану відповідно до основних завдань і заходів єдиної державної системи цивільного захисту у таких режимах. В особливий період спеціалізовані служби функціонують відповідно до зазначеного Кодексу та з урахуванням особливостей, що визначаються законами України "Про правовий режим воєнного стану", "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", а також іншими нормативно-правовими актами.

10. Облік працівників спеціалізованих служб, техніки та майна, якими такі служби укомплектовані, ведеться завчасно відповідним органом управління спеціалізованої служби.

Обов'язки і права керівника спеціалізованої служби

11. Керівник спеціалізованої служби в межах компетенції зобов'язаний: здійснювати підготовку та підтримання в готовності спеціалізованої служби для організації проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту за напрямом галузевого спрямування діяльності спеціалізованої служби;

здійснювати координацію діяльності спеціалізованої служби та керувати нею під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

здійснювати координацію та взаємодіяти з територіальними спеціалізованими службами зв'язку і оповіщення цивільного захисту в межах повноважень спеціалізованої служби;

організовувати навчання працівників спеціалізованої служби способами захисту і діям у надзвичайних ситуаціях, проводити спеціальні навчання та тренування відповідно до профілю такої служби;

забезпечувати підтримку в постійній готовності органу управління, засобів телекомунікацій і оповіщення, що забезпечують управління підпорядкованою спеціалізованою службою.

12. Керівник спеціалізованої служби та його заступники мають право:

видавати накази та розпорядження з питань функціонування спеціалізованої служби і виконання завдань працівниками, які входять до складу спеціалізованої служби;

отримувати інформацію від органів управління та сил цивільного захисту, необхідну для виконання завдань, покладених на спеціалізовану службу.

Обов'язки і права працівників спеціалізованої служби

13. Працівники, які включені до складу спеціалізованої служби, зобов'язані:

виконувати завдання, визначені залежно від характеру надзвичайної ситуації;

дотримуватися заходів безпеки під час виконання завдань з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, правил поведінки в зоні надзвичайної ситуації;

вивчати способи захисту у надзвичайних ситуаціях, надання домедичної допомоги, правила користування засобами захисту.

14. Працівники, які включені до складу спеціалізованої служби, мають право:

отримувати інформацію про надзвичайну ситуацію та заходи необхідної безпеки;

на забезпечення під час організації та виконання робіт із ліквідації наслідків надзвичайної ситуації засобами індивідуального захисту та спеціальним одягом.

Організація діяльності спеціалізованої служби

15. Підготовка спеціалізованих служб проводиться згідно з Порядком підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 443, Порядком здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444, Порядком проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819.

16. Підготовка керівного складу спеціалізованої служби здійснюється в навчальних закладах та навчально-методичних центрах у сфері цивільного

захисту, а також безпосередньо під час спеціальних навчань і тренувань, що проводяться зі спеціалізованою службою відповідно до програм підготовки.

17. Підготовка спеціалізованої служби організовується і здійснюється відповідно до планів основних заходів цивільного захисту на рік, плану комплектування з навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів з питань цивільного захисту на рік.

18. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення спеціалізованої служби здійснюється відповідно до Кодексу цивільного захисту України, актів Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів для запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Головний спеціаліст

Сергій ЖЕЛЕЗНЯКОВ